

SPIS TREŚCI

ZERO WASTE w służbie ochrony środowiska	4
Nowe stanowisko Miłka wiosennego	7
Floriada 2022	8
Zdrowotne właściwości produktów pszczelich	10
Przewodnik po parkach, skwerach i zieleńcach Puław	12
Wystawa fotograficzna "Szepty natury"	14
Cyprian Norwid - Moja Ojczyzna	16
Spotkania Przy Pomnikach Przyrody – Walory przyrodniczo – kulturowe Nadleśnictwa Tomaszów	18
Lumina Park – przez godzinę podróż dookoła świata	23
XXXV edycja Konkursu "Mój Las" podsumowana	24
Nałęczowskie Ekoludki	26
Szkolne święto przyrody w Szkole Podstawowej w Krzesimowie	28
Wyjazd edukacyjny uczniów SP w Krzesimowie do Janowa Lubelskiego	30
Zaczarowany ogród pani Zosi	32
Filatelistyka	34

Wydano dzięki współfinansowaniu

WFOŚIGW
WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
W LUBLINIE

Od redakcji

Witam serdecznie w pierwszym w 2022 roku numerze Zielonego Biuletynu. Zapraszam do lektury. W tym numerze znajdą Państwo artykuły dotyczące idei „Zero waste” i jej znaczenia w ochronie środowiska. Interesujące są zdjęcia z wystaw: przyrodniczej „Floriada” oraz fotograficznej „Szepty natury”. Warto też zapoznać się z aktualnymi i ważnymi informacjami o leczniczych właściwościach produktów pszczelich. W numerze podsumowujemy XXXV edycję konkursu „Mój las” oraz prezentujemy nagrodzone prace konkursowe. Zapraszam również do obejrzenia stałego kąca filatelistycznego. Dziękuję za spotkanie w obecnym numerze Zielonego Biuletynu. Do zobaczenia w kolejnym Zielonym Biuletynie.

Aleksander Szczepański

LOP jest organizacją Pożytku Publicznego.
KRS: 0000113431

Zielony Biuletyn

KOLEGIUM REDAKCYJNE:

Przewodnicząca:

Anna Mikołajko-Rozwałka

Redaktor naczelny:

Aleksander Szczepański

Członkowie:

Urszula Wołoszyn

Zofia Talarek

Joanna Kurus

Korekta:

Elżbieta Więckowska-Kowalska

Skład:

Małgorzata Niećko

tel. 668 273 004

Fotografia na okładce:

Henryk Polski

Druk:

Drukarnia Comernet Sp. z o.o.

ul. Ceramiczna 24, 20-150 Lublin

tel. 81 452 91 21

Adres redakcji:

Zarząd Okręgowy

Ligi Ochrony Przyrody,

Al. Jana Długosza 10 A

20-054 Lublin

nr konta: Millenium Bank
03 1160 2202 0000 0000 8180 3760

www.loplublin.ugu.pl

email:

anmiroz@interia.pl

Wierzbą, Fot. Henryk Polski

mgr inż. Anna Mikołajko-Rozwałka

SPOTKANIA PRZY POMNIKACH PRZYRODY

„WALORY PRZYRODNICZO – KULTUROWE NADLEŚNICTWA TOMASZÓW”

02. października 2021 roku członkowie Ligi Ochrony Przyrody w Lublinie uczestniczyli w L terenowej sesji edukacyjnej p t. „Walory przyrodniczo - kulturowe Nadleśnictwa Tomaszów”. W sesji uczestniczyło 46 osób. Spotkanie obejmowało realizację programu leśnego: sesję terenową – informację o zasobach i ochronie lasów Nadleśnictwa Tomaszów, zwiedzanie rezerwatów „Zarośle” i „Piekiełko”, obiad w Zajeździe Xaver w Lubyczy Królewskiej. Po obiedzie – zwiedzanie cerkwi w Hrebennym, przejście ścieżką edukacyjną „Szlakiem Skamieniałych Drzew”, pobyt w Muzeum Skamieniałych Drzew w Siedliskach, przejście ścieżką przyrodniczo- edukacyjną w lasach Siedlisk – podziwianie daglezi zielonej oraz zakończenie programu podsumowaniem przy ognisku.

Podczas długiej podróży – na wschodnie kresy Polski – przewodnikiem był mgr inż. Wiesław Wiącek, przewodnik PTTK. Pan Wiesław bardzo głęboko i szczegółowo wkraczał w dawno minione dzieje Polski, przypominając historię mijanych i odwiedzanych miejscowości, oczywiście nie pomijając walorów przyrodniczo- kulturowych tych miejsc. Przy wjeździe do Tomaszowa Lubelskiego czekał na nas p. mgr inż. Marek Słotwiński – Inżynier Nadzoru w Nadleśnictwie Tomaszów, który pilotażował nas przez cały dzień naszego pobytu na terenie lasów Nadleśnictwa. Pan Marek,

po powitaniu zaprosił nas na zwiedzanie Rezerwatu „Zarośle”. Prowadząc ścieżką edukacyjną przekazał nam informacje o wielkości, położeniu, klimacie oraz o typach siedliskowych lasów w całym Nadleśnictwie. Nadleśnictwo zajmuje prawie 19 tys ha, podzielone jest na 15 leśnictw zgrupowanych w obrębie: południowym – obejmującym Lubycę Królewską oraz północnym – obejmującym Tomaszów. Między tymi obrębami przebiega wyraźna granica wzajemnego oddziaływania klimatu atlantyckiego i kontynentalnego. Tutaj też przebiega granica północno – wschodnia zasięgu wy-

stępowania jodły, buka i modrzewia polskiego. Jeśli chodzi o ochronę przyrody, to aż 70% powierzchni leśnej zostało włączone do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Są to tereny wyjątkowo cenne przyrodniczo. Świadczą o tym utworzone różne formy ochrony przyrody, w tym aż 9 powołanych rezerwatów.

W ciągu jednego dnia zwiedziliśmy trzy z nich: Rezerwat „Zarośle”, Rezerwat „Piekiełko” oraz Rezerwat „Jalinka”. Rezerwat „Zarośle” jest to rezerwat leśny, chroniący naturalne lasy jodłowo – bukowe. Przechodząc leśną ścieżką edukacyjną po-

dziwiliśmy przepiękne, niebotyczne jak strzały proste, egzemplarze drzew jodłowych oraz imponujących rozmiarów drzewostan buczyny karpackiej. Zagłębiając się w las postrzegaliśmy urozmaiconą rzeźbę terenu iście roztoczańskiego krajobrazu.

Można powiedzieć, że byliśmy w sercu jodłowo – bukowego drzewostanu, pochodzenia naturalnego o czym świadczyły również płaty roślinności chronionej, a także licznie powalone, murszejące, potężne kłody rozkładające się w naturalny sposób. Czuliśmy również świeże, wilgotne, leśne powietrze wypełniające nasze płuca. Naturalna, zbiorowa inhalacja.

O zupełnie innym charakterze okazał się kolejny rezerwat pn. „Piekierko” – jeden z najstarszych rezerwatów w Nadleśnictwie Tomaszów. Jest to rezerwat przyrody nieożywionej, utworzony w 1962 roku, który obejmuje ochroną prawną 68 potężnych głazów o kształcie masywnych bloków, utworzonych z piaskowców związanych warstwą kalcytową, uodporniającą na siły niszczycielskie. Porozrzucane głazy obejmują powierzchnię ponad 2 ha porośniętą drzewostanem sosnowym. Niesamowite odczucie, mieliśmy wrażenie obecności w zaklętym, zaczarowanym kręgu, wzbudzającym w nas wiele różnorodnych refleksji. Pełni wrażen udaliśmy się do Zajązdu Xaver w Lubyczy Królewskiej na odpoczynek i obiad.

Po obiedzie ruszyliśmy w dalszą drogę w celu odkrywania tajemnic przyrody. Kierując się w stronę przyrodniczo – kulturowej ścieżki edukacyjnej pn. „Szlakiem Skamieniałych Drzew” dotarliśmy na teren dawnego parku pałacowego, tuż przy leśniczówce w Siedliskach. Akurat odbywał się III Piknik Kawaleryjski, upamiętniający

bitwę wojsk polskich pod wodzą Hetmana Jana Sobieskiego z Tatarami. Uczestnicząc w Pikniku podziwialiśmy zręczność rycerzy prezentujących się w pełnym rynsztunku. Na stoiskach, zorganizowanych z tej okazji przez Lasy Państwowe, chętni mogli otrzymać sadzonki świerka oraz poprawnie odpowiadając na wylosowane pytania przyrodnicze można było wygrać album „Nadleśnictwo Tomaszów – walory przyrodnicze” bądź ciekawe, drewniane gadzety przyrodnicze. Przy stoiskach z loterią było wiele osób chcących wykazać się wiedzą

przyrodniczą, a w zamian otrzymać ciekawe gadzety.

Czas upływał szybko, a przewodnik czuwał nad realizacją programu, więc musieliśmy pozostawić odbywającą się uroczystość i ruszyć w dalszą drogę. Po przeciwnej stronie dawnego parku tuż przy stawach dotarliśmy do plantacji cypryśnika błotnego. Plantacja funkcjonuje jako doświadczalna ciekawostka przyrodnicza. Dowiedzieliśmy się, że współczesny cypryśnik jest odpowiednikiem gatunku *Taxodioxylon taxodii*, drzewa żyjącego około 18 milionów lat temu, a spotykanego

w czasach dzisiejszych w formie skrzemieniałej na terenie Siedlisk, gdzie akurat przebywaliśmy. Zobaczyliśmy warunki siedliskowe w jakich współczesny cypryśnik błotny może egzystować. Z zainteresowaniem oglądaliśmy wystające ponad powierzchnię ziemi głowiste, brunatno-szare korzenie pneumatyczne, które wspomagają w oddychaniu żyjącą roślinę na bagiennych terenach. Równocześnie podziwialiśmy miękkie, płaskie, igielkowate listki, które cypryśnik rzuca przed zimą, aczkolwiek należy do gatunku roślin iglastych.

Opuszczając park przypałacowy minęliśmy imponujących rozmiarów 300 letni dąb pomnikowy, a nieco dalej kapliczkę św. Huberta. Idąc dalej szlakiem „Skamieniałych Drzew” doszliśmy do Rezerwatu „Jalinka” o czym informowała nas umieszczona pod olbrzymim dębem tablica informacyjna, opisująca rezerwat. Rezerwat utworzony został w 2000 roku w celu ochrony naturalnego grądu z udziałem jodły i ponad 200 letniego starodrzewu dębowego oraz ochrony rzadkich gatunków roślin i znajdującymi się w glebie wieloma większymi i mniejszymi fragmentami skrzemieniałych drzew. Idąc tym pięknym szlakiem mijaliśmy potężnych rozmiarów drzewa pomnikowe różnych gatunków, między innymi takich, jak pięknie uformowane klony (zwyczajny i jawor), lipy, okazałe dęby szypułkowe, strzeliste jodły, buki rozłożyste, czy sosny. Przewodnik, Pan Marek Słotwiński uświadomił nam, że teren po którym się poruszamy usłany jest pokładami skrzemieniałych drzew trzeciorzędowych, przykrytych cienką warstwą gleby. Uważnie patrząc można znaleźć fragmenty tych skamieniałości ponieważ tu w Siedliskach jest ich największa koncentracja.

I tak idąc „Szlakiem Skamieniałych Drzew” dotarliśmy do Muzeum Skamieniałych Drzew. W Muzeum zaskoczyła nas ogromna ilość zebranych okazów różnorodnej wielkości fragmentów skamielin. Obok ekspozycji skamieniałych drzew znajduje się również bogata kolekcja zbiorów etnograficznych i łowieckich. Po muzeum oprowadzał nas i omawiał historię powstania muzeum i kolekcji Leśniczy, Pan Bogusław Łyszczarz. Ponieważ uczestnicy byli bardzo zainteresowani opowieściami pana Bogusława, zostaliśmy zaproszeni przez Niego na krótkie spotkanie pogłębienia wiedzy historyczno – przyrodniczej Siedlisk. Wszyscy słuchali z wielkim zainteresowaniem Pana Bogusława, który w swojej wypowiedzi zwrócił szczególną uwagę na bardzo burzliwą historię Siedlisk oraz czasy świetności Siedlisk, kiedy to one należały do rodu Sapiechów, które trwały aż do połowy XX wieku. Do II wojny światowej. Opowieści Pana Bogusława można słuchać do wieczora i przez całą noc, ale przed nami była jeszcze realizacja dalszej części programu. Podziękowaliśmy Panu Leśniczemu i umówiliśmy się na kolejne spotkanie.

Ostatnim punktem spotkania było podsumowanie sesji przy ognisku.

Fot. Wiesław Wiącek

LUMINA PARK

- przez godzinę podróż dookoła świata

W listopadzie 2021 roku po raz pierwszy w Lublinie zagościła niezwykła artakcja dla dzieci i dorosłych - Lumina Park.

Dzięki wspólnej inicjatywie Lumina i Ogrodu Botanicznego UMCS w Lublinie zorganizowana została iluminacyjna atrakcja pod nazwą "Botaniczna podróż".

Od 5 listopada 2021 roku do końca lutego 2022 r. od zmierzchu do godz. 21,00 można było odbyć godzinną podróż multimedialną dookoła świata. W tym czasie zwiedzanie siedmiu dalekich i nieznanyc krain było wielką frajdą nie tylko dla dzieci, każdy podróżnik zapewne doświadczał wielu ekscytujących przydół.

Szczególną ciekawostką było odkrywanie pięknych w pokroju, a zarazem tajemniczych egzotycznych drzew i krzewów. A oto kilka zdjęć z tej fascynującej podróży.

red.

mgr inż. Anna Mikołajko-Rozwałka

XXXV EDYCJA KONKURSU „MÓJ LAS” - PODSUMOWANA

Konkurs „Mój Las” jeden z najstarszych konkursów organizowany jest od ponad 35 lat przez Zarządy Główne: Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa w Warszawie oraz Ligę Ochrony Przyrody w Warszawie. Prowadzony jest dwuetapowo. I etap – na szczeblu regionalnym – organizują Zarządy Okręgów, II etap – na szczeblu centralnym organizowany jest przez ZG S i I i T L i D oraz ZG LOP w Warszawie. Konkurs przebiega w czterech kategoriach wiekowych:

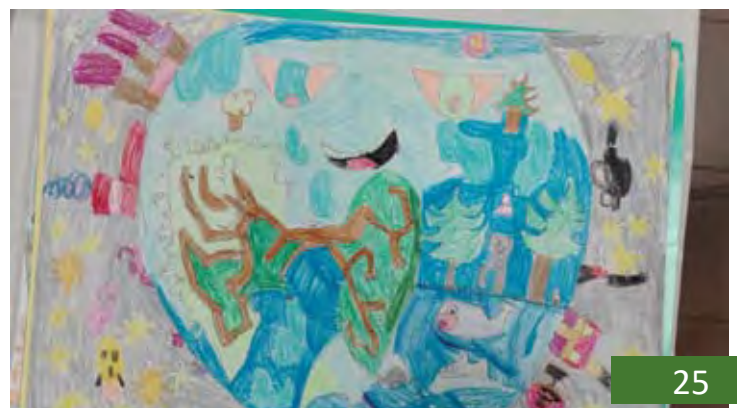
- Kategoria I - dla młodzieży szkół podstawowych klas I – III
- Kategoria II - dla młodzieży szkół podstawowych klas IV – VI
- Kategoria III - dla młodzieży szkół podstawowych klas VII – VIII
- Kategoria IV – dla młodzieży LO i szkół zawodowych.

Tematy prac konkursowych XXXV edycji 2021/22 w poszczególnych kategoriach były następujące:

- kategoria I - Na leśnej polanie
- kategoria II - Kropla, strumień, jezioro – leśny mokry świat
- kategoria III - Jakie korzyści czerpiemy z lasu
- kategoria IV - Znaczenie bioróżnorodności biologicznej w lasach – mój wpływ na jej zachowanie.

Prace dla I kategorii wiekowej były wyłącznie plastyczne, wykonane w formie plakatu. Prace w pozostałych kategoriach wiekowych to prace opisowo – plastyczne. Na konkurs do ZO LO w Lublinie wpłynęło 95 prac z 15 szkół woj. lubelskiego. Powołany przez ZO LOP Lublin Regionalny Sąd Konkursowy I etapu XXXV edycji Konkursu „Mój Las” na swoim posiedzeniu w styczniu 2022 r. zakwalifikował na szczeblu regionalnym do nagród 35 prac i 13 wyróżnień. Łącznie nagrodzono i wyróżniono 48 laureatów - autorów prac konkursowych. Uroczyste podsumowanie konkursu i wręczenie nagród odbędzie się w miesiącu czerwcu 2022 r.

mgr Zofia Talarek – Prezes Oddziału LOP Powiatu Świdnik

WYJAZD EDUKACYJNY UCZNIÓW SP W KRZESIMOWIE DO JANOWA LUBELSKIEGO

Wycieczka do „Lasów Janowskich”, z udziałem uczniów klas IV-VIII Szkoły Podstawowej w Krzesimowie odbyła się jesienią ubiegłego roku. Jej organizatorem było Biuro Turystyki Przyrodniczej „Perkoz” z Lublina. Realizując program wycieczki byliśmy z wizytą w Ośrodku Edukacji Leśnej w Janowie Lubelskim oraz pracowaliśmy z mapą na ścieżce przyrodniczej „Poznajemy las i jego mieszkańców”. W ramach zajęć edukacyjnych odwiedziliśmy rezerwat przyrody „Imielty Ług”.

Ta trudna do zapamiętania nazwa wywodzi się z języka rosyjskiego i oznacza „rozległe bagno”.

Sam rezerwat składa się głównie z torfowisk, stawów leśnych i borów. Chroniony jest tutaj zarastający powoli zbiornik wodny, który jest domem dla rzadkich gatunków ptaków i roślin. Miejszem tym i opowieścią przewodnika o bogactwie znajdującej się tu przyrody byliśmy oczarowani. W ramach relaksu jeździliśmy samochodami terenowymi po lesie. Na zakończenie naszej wycieczki odbyły się zabawy integracyjne oraz ognisko z kielbaskami. Pogoda dopisała, atmosfera wyjazdu była fantastyczna. Dziękujemy organizatorom, w szczególności pani Karolinie Welman z „Perkoza”, za wspaniałe atrakcje, a nauczycielom: pani Wioli, pani Joasi, pani Monice i pani Zosi za wspaniałą opiekę. BYŁO SUPER!

Wyjazd edukacyjny do Janowa Lubelskiego odbył się w ramach zadania publicznego pt. "Razem dla przyrody - edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży z terenu Gminy Mełgiew", dofinansowanego ze środków Gminy Mełgiew. Zadanie realizowane było przez Stowarzyszenie "Pomocy Szkole i Ekorozwoju Wsi" w Krzesimowie.

Zdjęcia: Konrad Gadzała uczeń klasy VIII

Zaczarowany ogród pani Zosi

RADOSNE I KOLOROWE OBLICZE POLSKIEJ WIOSNY

Fotografie: Wiesław Wójcik

